

enako kot vse druge podóbe spomenka iz bronca vlite so štiri skupine manj pomenljivih, vendar pa tudi slovečih oseb one dobe.

Do spominka samega peljejo čveterere vrste stopnic, izdelanih z granita, tako kakor vsi drugi kamniti deli spominka.

Verige, višee vogalnih pokončnih kamenov, delajo zadnje obrobje spominka na tleh, samo na sredi vsake strani puščen je prost dohod do višjega podnožja. Vreme med slavnostjo razkritja bilo je krasno, hladna sapica pregnjala je deloma sicer že hudo gorkoto.

Večer pred slavnostjo razkritja privošil pa si je obsojen Schönerer demonstracijo prav po svojem duhu: Kmalu po 7. uri zvečer pripeljalo se je veliko njegovih pristašev v odprtih vozeh s cveticami in šopi pred njegovo stanovanje, so hodili s pretvezo, da hočejo skazati svoje sočutje gospej Schönerer-jevi v njegovo stanovanje, so izročali cvetice, med tem pa so se na cesti „Belarija“ pred hišo razlegali klici „Hoch Schönerer!“ „Nieder mit den Juden!“ Schönerer prikazaval se je na oknu, na zadnje, po pretekli 1/2 uri, stopil je na balkon in se tam zahvaljeval množici. To je bilo dogovorjeno znamenje za odhod pred spominek Marije Terezije, kjer so dijaki, vodje množice zapeli nemško-narodno pesem „Die Wacht am Rhein“; dalje šla je velikanska truma doli do opere skoz koroške ulice v srednje mesto tje do vojnega ministerstva, kjer so, kakor med potjo kričali s klici na Schönerer-ja in zoper jude, pri vojnem ministerstvu pa so zopet prepevali „Die Wacht am Rhein“. Policija je bila sicer navzoča, ker je že nekaj dni pred zvedela namen tega škandala, pa mende si ni upala zoper veliko množico opraviti ničesar. Toliko pa se je dokazalo, da so bili kričači plačani z bogatimi rokami; deloma z gotovino, deloma s kuponi avstrijskega državnega posojila. Očividno je namen, da so pristaši Schönererjevi in pa plačani ljudje ravno pred slovesnim razkritjem spominka hoteli napraviti protia vstrijsko demonstracijo, katera ima pripravljati daljne korake stranke, katera že prav brez prikrivanja deluje tje ven čez meje naše države.

Iz Ljubljane. — Praznovanje 40letnice cesarjevega vladanja pričanja se že na vsih straneh obširne naše države. Na Dunaji odtvorjene so v ta namen že tri razstave: umetniška razstava ob Dunajšiči pod Elizabetinim mostom doli, razstava Marije Terezije v obrtniškem muzeji poleg „Stubenthor-a“ in pa velika obrtniška razstava v Rotundi v Praterji, katero je cesar slovesno odtvoril minuli ponedeljek popoludne. Enake slavnosti pripravljajo se skoraj brez izjeme v vsih deželah. — Kranjska praznuje 40letnico cesarjevega vladanja s slovesnim odtvorjenjem deželne muzeja „Rudolfinum“ v Ljubljani, ter ima posebna deputacija nalogo cesarju častitati in ga prositi, da dovoli, da to slavnost povekšata s svojo navzočnostjo cesarjevič Rudolf in njegova soproga nadvojvodica Štefanija.

Razun tega skupnega deželne slavljenja 40letnice, pa se pripravljajo posamezni kraji še posebej praznovati to spominsko leto tako, da se je izrekoma za okraj Logaški osnoval posebni odbor pod predsedstvom tamošnjega župana A. Mulej-a, da priredi tako slavnost dne 22. julija t. l. v večji meri. Poročila, ki nam dohajajo o pripravah k tej slavnosti, obetajo, da postane praznik, katerega Slovenci gotovo vsi spremljajo s srčno navdušenostjo, v resnici veličasten izraz domoljubnosti slovenske.

— Cesarsko darilo. Družbi gospa sv. Vincencija Pavljanskega v Ljubljani daroval je cesar podporo 100 gld.

— Gospod knezoskof ljubljanski dr. Jakob Misija vrnil se je od svojega rimskega popotovanja danes teden nazaj v Ljubljano.

— Na fari in dekaniji v Moravčah postal je naslednik pokojnega dekana Tomana, gosp. Tomaž Kajdiž, dosedaj župnik v Vodica. Čestitamo!

— Levstik in Raič. Na tukajšnjem pokopališču so včeraj prenesli trupla slovenskih domoljubov Levstika in Raiča v novo skupno rakev, na katero jima pisateljsko društvo spodobni spominek postavi. Rakev je na desni strani uhoda novega pokopališča.

— Osepnice v bližini ljubljanski še niso popolnoma ponehale, v Mostah in na Stranski Vasi pri Dobrovi je še vedno nekoliko kozavih bolnikov, v Mengišu pa so koze tako hudo začele gospodariti, da se je morala tamošnja šola začasno zapreti. Tudi na Raki se širijo osepnice, — v Celji pa so zavoljo njih zaprli šole.

— Deputacija treh zastopnikov občine Cerkniske, obstoječa iz gg. župana Miklavca in odbornikov Šerko in Pogačnik, podala se je včeraj med sejo državnega zbora k ministru baron Pražak-u s prošnjo, da dobi Cerknica lastno c. kr. okrajno sodnijo. Ravno ta deputacija izrekla je tudi poljedeljskemu ministru grofu Falkenheyn-u zahvalo za do sedaj izvršena osuševalna dela pri Cerknici, Planini in Ložu, ter je prosila ministra, ta dela tudi v prihodnje blagovoljno pospeševati.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Svečanost slovesnega razkritja spominka cesarice Marije Terezije, zbrala je vse člene cesarske rodbine na Dunaji, sedaj pa pojdejo zopet vsak svoje pota; cesar pada se, kakor čujemo dne 3. junija za 14 dni v Buda-Pešt, cesarica koncem tega meseca v Ischl in potem v Gastein, cesarjevič in cesaričina sta baje namenjena v poletji obiskati romunskega kralja in kraljico v njihovem poletnem gradu Sinai. — Ko so povodom razkritja na Dunaj prišli ogerski ministri, posvetovala sta se Dunajevski in Tisza o spiritovem davku, da bi se bila pogodila, o tem ni znanega, videti pa je, da brani vsak minister svoje stališče trdovratno, ker ogerski listi poročajo da namerava Tisza, ako se na

avstrijski strani predlogu postave v bistvenih določbah ne pritrdi, — predložiti drug načrt takega zakona samo za ogerske dežele. Kaj bodo na to Galicijani, kaj Čehi odgovorili ni znano, videti pa je da potem tudi sladkorski davek splava po vodi in da se bode tudi Galicijanom stvar pokazala v drugačem svitu in mogoče je, da jih to žuganje stori mečje. Ako bi davek na spirit ne bil v zvezi z onem na sladkor, je gotovo, da bi bil to najboljši pot, razmotati zmešano štrečno tako, da si Avstrijska zase in neodvisno od Ogorske v mejah trgovinske in carinske pogodbe naloži žganjarski davek po svojem okusu, za vse druge avstrijsko-tostranske dežele pa bi bil najpripravniši spiritovega davka tak. Do binkoštnih praznikov bodo pokazale razprave v državnozbornem odseku, ali je mogoče stvar poravnati tako, kakor jo snujejo načela vladnega predloga. One dežele, ki imajo že sedaj lastno naklado na žganje, pa bodo morale skrbeti, da se jim vsaj dosedanji dohodki od žganja ohranijo.

Dunajski dopis naš v današnjem listu tako obširnejše opisuje dogodbe v državnem zboru, razkritje spominka Marije Terezije in pa najnovejšo Schönerer-jevo demonstracijo, omenjati nam je toraj samo še, da je bilo tudi odtvorjenje obrtnijske, jubilejske razstave v ponedeljek popoldne ob 3 sijajno. Predsednik dotičnega odbora nagovoril je cesarja pri vstopu v razstavo; cesar odgovoril je jako uljudno in priznajoč lep napredek našega obrtništva, pri vseh strokah obrtništva in velike industrije in po slovesno izrečenem odtvorjenji ogledaval je posamezne oddelke razstave celi dve uri, povsod priznajoč izvrstnost razstave ter je konečno obljubil to zanimivo razstavo si prav nadrobno še ogledati in velikokrat še jo obiskati.

Splošni politični položaj v obče postaja nekoliko resnejši, Ogrji sicer ropočejo poglavito zavolj svoje novo osnovane puškarske tovarne. Nemci z Bismarkom zaradi tega, ker je general Ignatiev postal predsednik slovanškega dobrodelnega društva, pa največ pa iznemiruje svet rovanje na Balkanskem polotoku.

Nemška. — Zdravje cesarjevo boljše se polagoma, sedaj že more nekoliko sam hoditi po sobi, tudi more zopet uživati goste jedi, spanje postaja boljše in mrzlica ga je pustila. Profesor Virhov prevzel je zopet v preiskavo onih tvarin, katere cesar izkašlja, da bi iz njih mogel soditi, jeli bolezen rak ali ne. Med tem pa za cesarjevo osebo skušajo svoje moči pristaši cesarjevi s svojimi liberalnimi načeli s pristaši Bismarkovimi, ki se vklanajo samovladarskim in absolutističnim načelom njegovim, kakoršna so vladala za čas življenja pokojnega cesarja.

Veliko se je govorilo o adresi, katera je bila cesarju doposlana s Poznanskega, toda tudi dvakrat vrnjena z opazko: „da se ne sprejme“. Potem so se Poljske gospe obrnile do neke višje osebe pri dvoru, da bi pozvedel od kod ta nemilost. Na to prišel je odgovor, da

preiskava ni mogla na dan spraviti, kedo je adreso z ono opazko vračal, da se pa odpošiljatelji naprosijo, adreso poslati naravnost do cesarice.

Časniki so zopet pričeli vojsko proti Ruski enako na političnem kot na gospodarskem polji; to je imelo toliko vspeha, da so ruski uradni časniki pričeli opravičevati one vladne naredbe, oziroma, izgovarjati se zavolj njih. Da se je zdravje cesarjevo vendar zboljšalo, priča tudi to, da je ženitvanje družega sina cesarjevega, Henrika, odločena za 24. dan maja.

Francoska. — Minulo nedeljo bile so zopet na več krajih volitve občinskih zastopov, in to priliko je hotel porabiti Boulanger, da bi zopet skušal širiti svoj vpliv, z veliko pompo potoval je po severno-francoskih okrajih, povsod naročil si je sijajni sprejem, večje obede, povsod čul je prijazne pa povsod tudi nekaj nasprotnih klicov; napitnice so mu bile naravno povsod prijazne, še bolj laskave pa so bile napitnice in odzdravi Boulanger-jevi. — Vladi nasprotni časniki trdijo, da je bilo potovanje Boulanger-jevo enako onemu zmagonosnega triumfatorja. Vladni listi seveda trdijo, da se je večinoma pri prihodu njegovem čulo mnogo žvižganja med slavoklici.

Bolgarska. — Knez Ferdinand še vedno potuje po Bolgarskim in ga sprejemajo povsod sijajno. Med tem pa se prikazujejo na vsih mejah države uporniki, ki si prizadevajo, ljudstvo pregovoriti k uporu zoper kneza. Domače vojne čete prihite sicer takoj tje, kjer se uporniki prikažejo, jih nekaj postrele, nekoliko polove, večinoma jim uporniki popihajo in se v kratkem prikažejo na drugem mestu. Novejša poročila trdijo, da so bolgarske meje proti Srbski tako zavarovane, da od te strani ne bode nobenemu uporniku več mogoče prestopiti na bolgarska tla.

Ruska. — Tihoma brez vriša pomikajo se Rusi v srednji Aziji proti izhodu enako s svojimi četami, kakor z železnicami. In sedaj že časniki ruski naznanjajo, da se bode Ruska v srednji Aziji poskusila z Angleško, čigavo bode Črno morje in soteska skozi Dardanele.

Žitna cena

v Ljubljani 9. maja 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 18 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice gold. 5 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 74 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 11. maja.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 4 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 45 kr.